

					Державний університет «Житомирська політехніка».22.121.11.000 – Лр7							
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	Звіт з лабораторної роботи			Літ.	Арк.	Аркушів		
Розроб.		Олексійчук М.В.										
Перевір.		Філіпов В.О								1	5	
Керівник								ФІКТ Гр. ІПЗ-19-2[2]				
Н. контр.												
Зав. каф.												

```

def move(self, city_new, distance):
    self.currentCity = city_new
    self.visitedCities.append(city_new)
    self.distance += distance

class Colony:
    maxColonyCycles = 50
    pheromoneAddition = 0.0005
    pheromoneEvaporationRate = 0.2
    pheromoneImportance = 0.01
    distanceImportance = 9.5
    antCanVisitPreviousCities = False

    def init (self, ants_num):
        self.numberOfAnts = ants_num

    # Пошук найкоротшого шляху
    def find_route(self, city_map, city_num):
        min_dist = float('inf')
        route = []
        for cycle in range(self.maxColonyCycles):
            pheromones_delta = [[0.0 for i in range(city_map.numberOfCities)] for
j in range(city_map.numberOfCities)]
            for antNumber in range(self.numberOfAnts):
                ant = Ant(city_num)
                while len(ant.visitedCities) < city_map.numberOfCities:
                    next_city = self.get_next_city(ant, city_map)
                    ant.move(next_city,
city_map.distances[ant.currentCity][next_city])
                    ant_dist = ant.distance +
city_map.distances[ant.currentCity][ant.startingCity]
                    if ant_dist < min_dist:
                        min_dist = ant_dist
                        route = ant.visitedCities
                        for city in range(len(ant.visitedCities) - 1):
                            pheromones_delta[ant.visitedCities[city]][
                                ant.visitedCities[city + 1]] += self.pheromoneAddition /
ant_dist
                    city_map.upd_pheromones(self.pheromoneEvaporationRate,
pheromones_delta)

            return min_dist, route

    # Формування списку ймовірностей переміщення в місто для мурахи
    def get_probabilities(self, ant, city_map):
        result = [0 for i in range(city_map.numberOfCities)]
        total_probability = 0
        for newCity in range(city_map.numberOfCities):
            if (newCity != ant.currentCity) and (self.antCanVisitPreviousCities or
newCity not in ant.visitedCities):
                probability = pow(city_map.pheromones[ant.currentCity][newCity],
self.pheromoneImportance) * pow(
                    1 / city_map.distances[ant.currentCity][newCity],
self.distanceImportance)
                result[newCity] = probability
                total_probability += probability
            result = [result[i] / total_probability for i in
range(city_map.numberOfCities)]
        return result

    # Вибір наступного міста для мурахи
    def get_next_city(self, ant, city_map):

```

		Олексійчук М.В.			Державний університет «Житомирська політехніка». 22.121.11.000 – Лр7	Арк.
		Філіпов В.О.				2
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

probabilities = self.get_probabilities(ant, city_map)
random value = np.random.rand()
for i in range(city_map.numberOfCities):
    if probabilities[i] > random_value:
        return i
    else:
        random value -= probabilities[i]
return -1

# Відстані між містами
distance = [
    [0, 645, 868, 125, 748, 366, 256, 316, 1057, 382, 360, 471, 428, 593, 311,
844, 602, 232, 575, 734, 521, 120,
    343, 312, 396],
    [645, 0, 252, 664, 81, 901, 533, 294, 394, 805, 975, 343, 468, 196, 957, 446,
430, 877, 1130, 213, 376, 765,
    324, 891, 672],
    [868, 252, 0, 858, 217, 1171, 727, 520, 148, 1111, 1221, 611, 731, 390, 1045,
591, 706, 1100, 1391, 335, 560,
    988, 547, 1141, 867],
    [125, 664, 858, 0, 738, 431, 131, 407, 1182, 257, 423, 677, 557, 468, 187,
803, 477, 298, 671, 690, 624, 185,
    321, 389, 271],
    [748, 81, 217, 738, 0, 1119, 607, 303, 365, 681, 833, 377, 497, 270, 925, 365,
477, 977, 1488, 287, 297, 875,
    405, 957, 747],
    [366, 901, 1171, 431, 1119, 0, 561, 618, 1402, 328, 135, 747, 627, 898, 296,
1070, 908, 134, 280, 1040, 798,
    246, 709, 143, 701],
    [256, 533, 727, 131, 607, 561, 0, 298, 811, 388, 550, 490, 489, 337, 318, 972,
346, 427, 806, 478, 551, 315,
    190, 538, 149],
    [316, 294, 520, 407, 303, 618, 298, 0, 668, 664, 710, 174, 294, 246, 627, 570,
506, 547, 883, 387, 225, 435,
    126, 637, 363],
    [1057, 394, 148, 1182, 365, 1402, 811, 668, 0, 1199, 1379, 857, 977, 474,
1129, 739, 253, 1289, 1539, 333, 806,
    1177, 706, 1292, 951],
    [382, 805, 1111, 257, 681, 328, 388, 664, 1199, 0, 152, 780, 856, 725, 70,
1052, 734, 159, 413, 866, 869, 263,
    578, 336, 949],
    [360, 975, 1221, 423, 833, 135, 550, 710, 1379, 152, 0, 850, 970, 891, 232,
1173, 896, 128, 261, 1028, 1141,
    240, 740, 278, 690],
    [471, 343, 611, 677, 377, 747, 490, 174, 857, 780, 850, 0, 120, 420, 864, 282,
681, 754, 999, 556, 51, 590, 300,
    642, 640],
    [428, 468, 731, 557, 497, 627, 489, 294, 977, 856, 970, 120, 0, 540, 741, 392,
800, 660, 1009, 831, 171, 548,
    420, 515, 529],
    [593, 196, 390, 468, 270, 898, 337, 246, 474, 725, 891, 420, 540, 0, 665, 635,
261, 825, 1149, 141, 471, 653,
    279, 892, 477],
    [311, 957, 1045, 187, 925, 296, 318, 627, 1129, 70, 232, 864, 741, 665, 0,
1157, 664, 162, 484, 805, 834, 193,
    508, 331, 458],
    [844, 446, 591, 803, 365, 1070, 972, 570, 739, 1052, 1173, 282, 392, 635,
1157, 0, 896, 1097, 1363, 652, 221,
    964, 696, 981, 1112],
    [602, 430, 706, 477, 477, 908, 346, 506, 253, 734, 896, 681, 800, 261, 664,
896, 0, 774, 1138, 190, 732, 662,
    540, 883, 350],

```

		Олексійчук М.В.			Державний університет «Житомирська політехніка». 22.121.11.000 – Лр7	Арк.
		Філіпов В.О.				
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		3

```

[232, 877, 1100, 298, 977, 134, 427, 547, 1289, 159, 128, 754, 660, 825, 162,
1097, 774, 0, 338, 987, 831, 112,
575, 176, 568],
[575, 1130, 1391, 671, 1488, 280, 806, 883, 1539, 413, 261, 999, 1009, 1149,
484, 1363, 1138, 338, 0, 1299,
1065, 455, 984, 444, 951],
[734, 213, 335, 690, 287, 1040, 478, 387, 333, 866, 1028, 556, 831, 141, 805,
652, 190, 987, 1299, 0, 576, 854,
420, 1036, 608],
[521, 376, 560, 624, 297, 798, 551, 225, 806, 869, 1141, 51, 171, 471, 834,
221, 732, 831, 1065, 576, 0, 641,
351, 713, 691],
[120, 765, 988, 185, 875, 246, 315, 435, 1177, 263, 240, 590, 548, 653, 193,
964, 662, 112, 455, 854, 641, 0,
463, 190, 455],
[343, 324, 547, 321, 405, 709, 190, 126, 706, 578, 740, 300, 420, 279, 508,
696, 540, 575, 984, 420, 351, 463,
0, 660, 330],
[312, 891, 1141, 389, 957, 143, 538, 637, 1292, 336, 278, 642, 515, 892, 331,
981, 883, 176, 444, 1036, 713,
190, 660, 0, 695],
[396, 672, 867, 271, 747, 701, 149, 363, 951, 949, 690, 640, 529, 477, 458,
1112, 350, 568, 951, 608, 691, 455,
330, 695, 0]
]

# Список міст

cities = [
    'Вінниця', 'Дніпро', 'Донецьк', 'Житомир', 'Запоріжжя', 'Івано-Франківськ',
    'Київ', 'Кропивницький',
    'Луганськ', 'Луцьк', 'Львів', 'Миколаїв', 'Одеса', 'Полтава', 'Рівне',
    'Сімферополь', 'Суми', 'Тернопіль',
    'Ужгород', 'Харків', 'Херсон', 'Хмельницький', 'Черкаси', 'Чернівці',
    'Чернігів'
]

if name == ' main ':
    # Пошук відповіді задачі
    cityMap = CityMap(distance, len(distance[0]))
    colony = Colony(len(distance[0]))
    result = colony.find_route(cityMap, 10)
    print(f"Отриманий найкоротший шлях: {result[0]} км")

    # Вивід отриманого маршруту
    cityRoutes = "Отриманий маршрут: "
    for i in result[1]:
        cityRoutes += cities[i]
        if i != result[1][-1]:
            cityRoutes += "->"
    print(cityRoutes)

    # Графічне відображення отриманих даних
    fig = plt.figure(figsize=(13, 13))
    plt.xticks([i + 1 for i in range(25)])
    plt.yticks([i for i in range(25)], cities)
    plt.xlabel("Номери міст")
    plt.ylabel("Назви міст")
    plt.title("Оптимальний маршрут мурахи")
    plt.plot([i + 1 for i in range(25)], result[1], ms=12, marker='*', mfc='r',
             mec='black', mew=2, color='black', ls="--")
    plt.grid()
    plt.show()

```

		Олексійчук М.В.			Державний університет «Житомирська політехніка». 22.121.11.000 – Лр7	Арк.
		Філіпов В.О.				
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		4

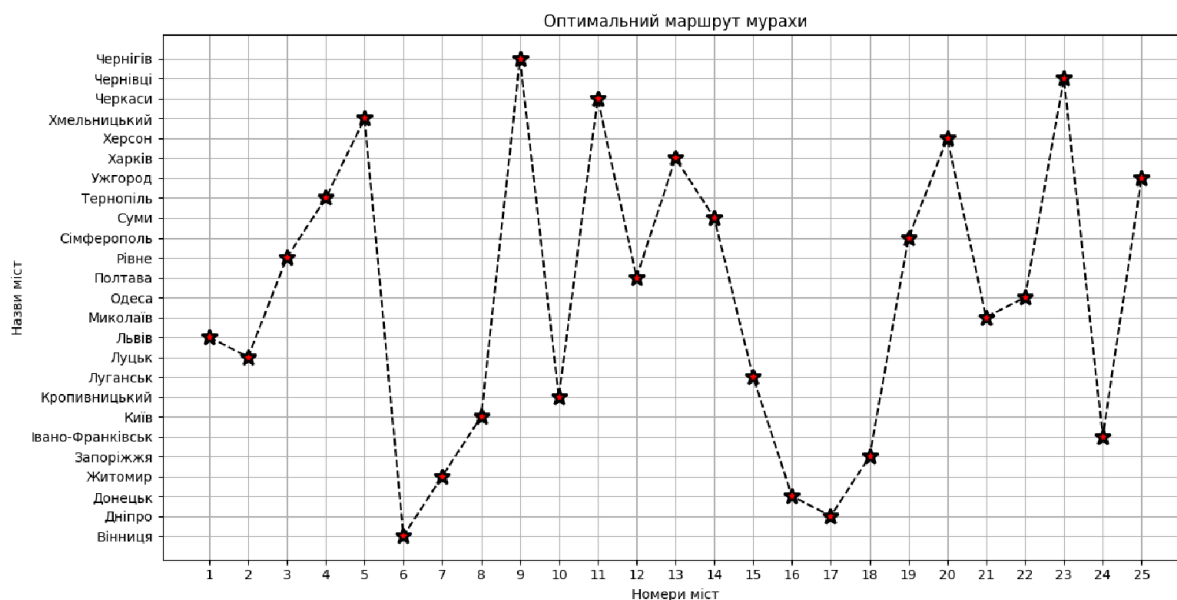

Рис.7.1 – Графічне відображення пройденого оптимального шляху

Отриманий найкоротший шлях: 4810 км

Отриманий маршрут: Львів->Луцьк->Рівне->Тернопіль->Хмельницький->Вінниця->Житомир->Київ->Чернігів->Кропивницький->Черкаси->Полтава->Харків->Суми->Луганськ->Донецьк->Дніпро->Запо

Рис.7.2 – Текстове повідомлення від програми після виконання роботи

Висновок: під час виконання завдання лабораторної роботи отримано досліджено метод мурашиних колоній та навички роботи з ним використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python.

Протягом виконання завдання було розроблено класи CityMap, Ant, Colony та розроблено методи для них для реалізації мурашиного алгоритму та пошуку найкоротшого шляху до кожного міста від стартового за варіантом.

Частина коду було взято та використано як основу для існуючого з мережі Інтернет, а саме з інтернет-форумів та схожих опублікованих програм.

Код програми зберігається у репозиторії за посиланням: https://github.com/nikitoss888/AI_LR7.

		Олексійчук М.В.			Державний університет «Житомирська політехніка». 22.121.11.000 – Лр7	Арк.
		Філіпов В.О.				5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		